

Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією для кожного громадянина

У нинішніх умовах актуальною темою сьогодення є боротьба з виплатою заробітної плати у „конвертах”, реалізація гарантій оплати праці та організація заходів недопущення виникнення заборгованості з виплати заробітної плати.

Підприємства, установи, організації та громадяни – суб’єкти підприємницької діяльності при виплаті заробітної плати повинні дотримуватись чинного законодавства, нести відповідальність за навмисне ухилення від сплати податків і порушення норм законодавства щодо виплати заробітної плати.

Проте, чимало роботодавців забувають розрахуватися або виплачують лише частину обіцяної зарплати, або пропонують забути про оплачувані відпустки і «лікарняні» та інші соціальні гарантії і саме легальне працевлаштування дає право відстоювати власні інтереси перед роботодавцем, або у суді у випадку заборгованості по заробітній платі чи порушення умов трудового договору.

Працівник, який отримує зарплатню в „конверті”, виявляється повністю беззахисним перед роботодавцем. Усна домовленість жодним чином не фіксується юридично, роботодавець сплачує стільки, скільки вважає за потрібне і доти, поки вважає за потрібне. Працівник не має жодних доказів на підтвердження дійсного розміру своєї заробітної плати та трудового стажу.

Головна небезпека „тіньової” зайнятості, як і „тіньової” заробітної плати, полягає не стільки в тому, що бюджет недоотримає кошти у вигляді несплачених податків та відрахувань до Пенсійного фонду, а й у тому, що громадяни ризикують в першому випадку втратити право на пенсію, а в другому – її частину, оскільки при її обчисленні враховується розмір зарплати.

З 1 січня 2004 року наша країна перейшла до системи пенсійного страхування. Законом України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» передбачено: замість “трудового стажу” введено термін “страховий стаж”.

Страховий стаж – це період, протягом якого особа підлягає загальнообов’язковому державному пенсійному страхуванню, та за який щомісяця сплачено страхові внески в сумі не меншій, ніж **мінімальний страховий внесок**.

З 1 січня 2021 року --- $6\ 000 \times 22\% = 1320,00$ грн.

Максимальний страховий внесок - $72\ 000$ грн ($6\ 000 \times 12$) = $16\ 500$ грн.

В разі, якщо працівнику нарахована заробітна плата на рівні, або більше законодавчо встановленого розміру, з якої сплачені страхові внески, то такий місяць повністю враховується в страховий стаж і заробітна плата за цей місяць враховується для обчислення пенсії. Якщо ж сума нарахованої заробітної плати, з якої сплачені внески, менша за мінімальний рівень, страховий стаж становить неповний місяць і обчислюється пропорційно заробітній платі.

В разі несплати роботодавцем страхових внесків за найманих працівників – такі періоди не зараховуються до страхового стажу, та не включаються в заробіток для розрахунку пенсії.

Тіньові заробітні плати є не вигідні в першу чергу самим працівникам, адже негативно впливають на рівень їх соціального забезпечення.

Але залишається питання, що робити, якщо не вистачає мінімального страхового стажу для призначення пенсії?

Купівля страхового стажу можлива з 01.01.2004 року:

1) - **випадок з сьогоднішнього дня і на майбутнє** (ст.10 ЗУ 2464 Про ЄСВ)- звернутися до ДПС - заключити договір можна, якщо ніде не працюєш і не отримуєш соціальні виплати (також мають право студенти). Договір заключається не менше ніж на рік і не більше ніж на 5 років.

За рік сплата - 15 840,00 грн. (6000*22%-1320,00*12 міс). Обов'язково подати звіт!!!!

2) - **випадок страховий стаж потрібний зараз (вихід на пенсію)** внесок береться незалежно за який період ви купуєте, розрахунок відбувається по мінімальній зарплаті з коефіцієнтом 2 (тобто за рік 31 680,00 грн.).

Зверніть увагу, що через підвищення мінімальної заробітної плати, розмір компенсації за кожен куплений рік страхового стажу буде збільшуватися.

Кожний громадянин України має усвідомити, що заробітна плата – це не лише гарантія нинішнього безбідного існування, але й інвестиція в майбутнє, скажімо у власну пенсію. Працівник, який отримує зарплату в “конверті” офіційно вважається непрацюючим.

Відповідно до статті 16 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” застраховані особи мають право отримувати від страховальника підтвердження про сплату страхових внесків і вимагати такої сплати, в тому числі у судовому порядку, а також вимагати від роботодавця легального оформлення трудових відносин відповідно до чинного трудового законодавства.

Не сплачуючи внески за найманих працівників, роботодавці порушують права і гарантії цих працівників на соціальний захист у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, які надані громадянам Конституцією України.

Всі працівники мають «вже зараз» усвідомлювати вимоги чинного законодавства та дбати про своє майбутнє, відстоювати свої конституційні права – вимагати від роботодавців офіційного оформлення трудових відносин та сплати внесків з усієї суми отриманого заробітку.